C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.1a-23/25 Judecătoria Ungheni
Judecător Mihail Ulinici

D E C I Z I E
În numele Legii

22 ianuarie 2026 mun.Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată, judecător Ion Talpa
Judecătorii Ecaterina Arseni, Cristina Prisacari
Grefier Mihail Zabureanîi
Cu participarea:
Procurorului Octavian Bodareu
Avocaului Anatolie Janu

a judecat în ordine de apel, în şedinţă publică, apelul avocatului Tarlapan Artur în interesele inculpatului Tulbure Ivan, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 05 decembrie 2024, pe cauza penală în privința lui:

> **Tulbure Ivan** *****, născut la *****, IDNP *****, originar și domiciliat satul *****raionul Nisporeni, cetățean al R. Moldova, de naționalitate moldovean, supus serviciului militar, studii superioare, starea familială – celibatar, neangajat în câmpul muncii, fără antecedente penale

învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal,

Cauza s-a aflat în procedură de examinare:
Instanța de fond: 03.11.2020 – 23.08.2022
Instanța de apel: 13.09.2022 – 04.04.2023
Instanța de fond: 23.08.2023 – 05.12.2024
Instanța de apel: 09.01.2025 – 22.01.2026

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 23 august 2022, procesul penal privind învinuirea lui Tulbure Ivan Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, s-a încetat și s-a liberat de răspunderea penală, în temeiul art. 60 Cod penal, din motiv că a intervenit termenul de prescripţie de tragere la răspundere penală.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 aprilie 2023 recursul declarat de acuzatorul de stat Grigorii Ciochinî împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 23 august 2022 adoptată în cauza penală privindu-l pe Tulbure Ivan Ion, s-a admis, cu casarea sentinței total, cu trimiterea cauzei la rejudecare către instanța de fond, în alt complet de judecată.

Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 05 decembrie 2024, a fost recunoscut vinovat Tulbure Ivan Ion, de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal şi în temeiul art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, s-a liberat de pedeapsa penală în legătură cu expirarea termenului prescripţiei tragerii la răspundere penală în conformitate cu art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal.

S-a încasat de la Tulbure Ivan Ion, născut la 08 ianuarie 1987, numărul de identitate *****, originar şi domiciliat în satul *****raionul Nisporeni în beneficiul statului, în persoana Serviciului Fiscal de Stat, a prejudiciului cauzat prin infracţiune în mărime de 573 783 (cinci sute şaptezeci şi trei mii şapte sute optzeci şi trei) lei.

Pentru a pronunţa sentinţa, prima instanță, *în fapt,* a constatat că inculpatul Tulbure Ivan *****, în perioada anului 2014, fiind administrator al S.R.L. „Lem-It”, IDNO *****, fiind învestit în vederea exercitării funcţiilor administrative de dispoziţie şi organizatorico-economice în cadrul unei persoane juridice, fiind responsabil conform art. art. 7. 13 al Legii Contabilităţii nr. 113-XVI din 27.04.2007 de asigurarea controlului asupra operaţiunilor economice efectuate şi înregistrarea lor în documentele justificative, de organizarea şi asigurarea ţinerii contabilităţii, de întocmirea şi prezentarea oportună, completă şi corectă a documentelor primare, a registrelor contabile conform regulilor stabilite, de asigurarea întocmirii şi prezentării rapoartelor financiare şi dărilor de seamă fiscale, precum şi responsabil de respectarea legislaţiei fiscale, calcularea şi achitarea impozitelor, taxelor şi altor plăţi obligatorii, contrar prevederilor art. 8 alin. (2) lit. f) din Codul Fiscal, care dispune că contribuabilul este obligat „în caz de control al respectării legislaţiei fiscale, să prezinte, la prima cerere, persoanelor cu funcţii de răspundere ale organelor cu atribuţii de administrare fiscală documentele de evidenţă, dările de seamă fiscale si alte documente si informaţii privind desfăşurarea activităţii de întreprinzător, calcularea si achitarea la buget a impozitelor şi taxelor şi acordarea facilităţilor, să permită accesul, în cazul ţinerii

evidenţei computerizate, la sistemul electronic de contabilitate, cât încălcând prevederile art. 8 alin. (2) lit. c) din acelaşi cod, care prevede că contribuabilul este obligat ,,să întocmească şi să prezinte la organul fiscal şi serviciu de colectare a impozitelor şi taxelor locale dările de seamă fiscal prevăzute de legislaţie ,,având în temeiul obligaţia să asigure întocmirea completă şi corectă, precum şi integritatea păstrarea documentelor contabile urmărind scopul eschivării de la achitarea impozitelor şi taxelor la bugetul public naţional şi obţinerii unor avantaje economice şi materiale, încălcând prevederile art. 8 alin. (2) lit. d) din Codul Fiscal, conform căruia ,,contribuabilul este obligat să prezinte informaţii veridice despre veniturile rezultate din orice activitate de întreprinzător, precum şi despre alte obiecte ale impunerii" cât şi prevederile art. 24 alin. (l) din Codul Fiscal, în conformitate cu care „se permite deducerea cheltuielilor ordinare şi necesare, achitate sau suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, exclusiv în cadrul activităţii de întreprinzător" intenţionat a atribuit în perioada fiscală A/2014, cheltuielii ce nu ţin de activitatea întreprinderii de asemenea intenţionat a tăinuit obiecte impozabile, acte contabile, fiscale şi/sau financiare, aspect care a cauzat diminuarea impozitului pe venit din activitate de întreprinzător în mărime de 155942 (una sută cincizeci şi cinci mii nouă sute patruzeci şi doi) lei pentru perioada fiscală A/2014.

Tot el se învinuieşte că, la capitolul ,,calcularea şi achitarea taxei pe valoare adăugată,,, încălcând prevederile art. 8 alin. (2) lit. e) din Codul fiscal, care prevede că ,,contribuabilul este obligat să achite la buget, la timp si integral, ţinînd cont de prevederile art.7 alin. (5), sumele calculate ale impozitelor si taxelor, asigurînd exactitatea si veridicitatea dărilor de seamă prezentate" prevederile art.108 alin. (5) care stipulează că „data livrării se consideră data eliberării facturilor fiscale sau data primirii plăţilor în dependentă care are loc mai înainte", nu a calculat TVA aferent avansurilor primite în perioadele fiscale L2014, diminuând taxa pe valoare adăugată pentru L/1/2014 în valoare de 531 lei, L/2/2014 - 11521 lei, L/4/2014-1302 lei, L/5/2014 - 18213 lei, L/6/2014 - 28049 lei, L/8/20174 - 23892 lei, L/9/2014 - 3290 lei, L/11/2014 - 792 lei L/12/2014 - 330252 lei, şi a indicat date neautentice în declaraţiile privind TVA pentru perioadele fiscale L/1/2014, L/2/2014, L/4/2014, L/5/2014, L/6/2014, L/8/20174, L/9/2014, L/11/2014, L/12/2014, fapt care a generat diminuarea taxei pe valoare adăugată pentru perioada fiscală a anului 2014 cu suma totală de 417841 (patru sute şaptesprezece mii opt sute patruzeci şi unu) lei.

Împotriva sentinței instanței de fond, în termen a declarat apel avocatul Tarlapan Artur în interesele inculpatului Tulbure Ivan, prin care și-a exprimat dezacordul cu sentința, solicitând să fie casată cu pronunţarea unei noi sentinţe de achitare a inculpatului Tulbure Ivan, învinuit în săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) CP, precum şi de respingere a acţiunii civile privind

încasarea de la Tulbure Ivan Ion în beneficiul statului, în persoana Serviciului Fiscal de Stat, a prejudiciului cauzat prin infracţiune în mărime de 573 783 lei, reieșind din următoarele considerente:

- Menţionează că datele constatate prin actul de control fiscal nr. 5-682626 din 07 noiembrie 2017, în special cele ce se referă la perioada fiscală L/12/2014 (luna decembrie 2014), nu pot fi reţinute în vederea incriminării infracţiunii de evaziune fiscală inculpatului Tulbure Ivan.

- De către organul de control fiscal s-a stabilit că valoarea livrărilor la capitolul TVA pentru perioada fiscală L/12/2014 ar fi 2 205 533 lei.

- Atrage atenţia asupra faptului că SRL „Lem-IT" nu a efectuat livrări impozabile pentru suma de 2.205.533 lei în luna decembrie 2014, această sumă nu putea fi determinată nici în baza estimărilor bazate pe metode sau surse indirecte. Anume suma respectivă şi a ridicat cele mai mari semne de întrebare la faza de urmărire penală, iar poziţia organului fiscal asupra sumei de 2 205 533 lei este una contradictorie.

- Astfel, conform actului de control fiscal nr. 5-682626 din 07 noiembrie 2017 valoarea livrărilor în perioada fiscală L/12/2014 a fost stabilită de organul de control fiscal pe baza rulajelor bancare ale SRL „Lem-IT" din luna decembrie 2014.

- Menţionează că la faza de urmărire penală, de către inculpatul Tulbure Ivan, au fost prezentate rulajele bancare ale SRL „Lem-IT" din luna decembrie 2014, acestea fiind anexate la materialele cauzei penale, şi din care nicidecum nu rezultă că SRL „Lem-IT" în luna decembrie 2014 ar fi avut rulaje bancare în acest cuantum.

- În acest context, martorul Zubac Olga, fiind audiată în calitate de martor în cadrul examinării în fond a cauzei penale, nu a putut explica cum mai exact organul de control fiscal a ajuns la concluzia că SRL „Lem-IT" ar fi efectuat livrări impozabile în valoare de 2 205 533 lei în luna decembrie 2014.

- Având intenţia de clarifica situaţia descrisă, la faza de urmărire penală, organul de urmărire penală a solicitat organului fiscal expunerea opiniei asupra activităţii de întreprinzător a SRL „Lem-IT".

- Iniţial, de către inspectorul principal Mircea Potînga a fost întocmit procesul-verbal de consemnare a opiniei din 03 mai 2019.

- Menţionează că procesul-verbal de consemnare a opiniei din 03 mai 2019, întocmit de inspectorul principal Mircea Potînga, reproduce fidel constatările din actul de control fiscal nr. 5-682626 din 07 noiembrie 2017, fără a clarifica situaţia de fapt şi îndoielile apărute în cadrul urmăririi penale. Din acest considerent, de rând cu datele de fapt constatate conform actului nr. 5-682626 din 07 noiembrie 2017, nu pot fi reţinute în susţinerea vinovăţiei inculpatului Tulbure Ivan nici

datele de fapt constatate prin procesul verbal de consemnare a opiniei din data de 03 mai 2019.

- Având în vedere că prin procesul verbal de consemnare a opiniei din dat a de 03 mai 2019 nu a fost făcută claritate cu privire la valoarea livrărilor în cuantum de 2.205.533 lei atribuite perioadei fiscale L/12/2014, organul de urmărire penală a solicitat repetat opinia organului fiscal. Respectiv, faţă de organul fiscal concret s-a pus întrebarea: care este baza de calcul pentru stabilirea obligaţiilor fiscale pentru luna 12/2014 şi în baza căror acte s-a stabilit rulajul bancar de 2.205.533 lei?

- În acest sens, de către acelaşi inspector principal Mircea Potînga a fost întocmit procesul-verbal de consemnare a opiniei din 16 martie 2020.

- Însă, răspunsul oferit în procesul-verbal de consemnare a opiniei din 16 martie 2020 la întrebarea: care este baza de calcul pentru stabilirea obligaţiilor fiscale pentru luna 12/2014 şi în baza căror acte s-a stabilit rulajul bancar de 2.205.533 lei?, cu totul diferă de datele expuse în actul de control fiscal nr. 5-682626 din 07 noiembrie 2017!

- Acest fapt denotă că, odată ce organul fiscal a constatat propria eroare la efectuarea estimărilor aferente perioadei fiscale L/12/2014, a încercat să identifice o modalitate de a ieşi din încurcătură şi de a justifica constatările ce stau la baza învinurii aduse inculpatului Tulbure Ivan, care este una absolut nefondată şi neprobată.

- Astfel, conform procesului verbal de consemnare a opiniei din 16 martie 2020, „valoarea livrărilor determinate estimativ pentru perioada fiscală L/12/2014 la capitolul TVA constituie 2 205 533 lei din care: - rulaj bancar de 270 231; -mijloace fixe de 1 304 665 lei, reflectate în raportul financiar fiind imposibil de identificat locul aflării, fiind considerate în temeiul art. 113 alin. (3) din Codul fiscal ca fiind înstrăinate; -datorii creditoriale cu termenul de prescripţie expirat de 576 577 lei (art. 116 alin. (3) din Codul fiscal); - mijloace băneşti încasate în numerar în caserie în sumă de 54 600 lei”.

- Urmează a fi reţinut că în actul de control fiscal nr.5-682626 din 07 noiembrie 2017 nici nu se pomeneşte despre mijloace fixe de 1 304 665 lei, reflectate în raportul financiar fiind imposibil de identificat locul aflării, fiind considerate în temeiul art 113 alin. (3) din Codul fiscal ca fiind înstrăinate, şi datorii creditoriale cu termenul de prescripţie expirat de 576 577 lei. Este evident că aceste concluzii din procesul verbal de consemnare a opiniei din 16 martie 2020 au fost inventate pentru a justifica invinuirea inculpatului Tulbure Ivan!

- Cu privire la constatările din procesul verbal de consemnare a opiniei din 16 martie 2020 reţine următoarele.

- Conform art. 113 alin. (3) din Codul fiscal, în momentul anulării înregistrării contribuabilului T.V.A., el se consideră ca subiect care a efectuat o livrare impozabilă a stocurilor sale de mărfuri şi a mijloacelor fixe pentru care, la

momentul procurării lor, T.V.A. a fost trecută în cont şi trebuie să achite datoria la T. V.A. pentru această livrare.

- Respectiv, norma de la art. 113 alin. (3) din Codul fiscal se aplică atunci când contribuabilul este anulat în calitate de plătitor TVA. La materialele cauzei lipsesc probe care să confirme faptul că SRL „Lem-IT" a fost anulat ca plătitor de TVA, în ce circumstanţe şi când ar fi avut loc anularea acesteia ca plătitor TVA. Martorul Zubac Olga la întrebarea adresată acesteia nu a putut comunica dacă a fost sau nu anulată SRL „Lem-IT" ca plătitor TVA.

- Mai mult ca atât, în procesul verbal de consemnare a opiniei din 16 martie 2020 se menţionează că mijloace fixe de 1 304 665 lei, reflectate în raportul financiar, au fost imposibil de determinat locul aflării. Dar apare întrebarea: cineva le-a căutat?!

- Menţionează că actul de control fiscal nr. 5-682626 din 07 noiembrie 2017 a fost întocmit în urma unui control fiscal cameral (art. 215 din Codul fiscal), şi nu în urma unui control fiscal la faţa locului (art. 216 Cod fiscal). Rezultă că inspectorii fiscali din biroul lor, situat în mun.Chişinău, str.Mitropolit Varlaam, 65, au constatat că mijloacele fixe ale SRL „Lem-IT", cu sediul în r.Nisporeni, s.Vărzăreşti, în valoare de 1 304 665 lei lipsesc şi nu poate fi stabilit locul aflării acestora!

- Cu privire la datoriile creditoriale cu termenul de prescripţie expirat de 576.577 lei, menţionează că în conformitate cu art. 116 alin. (3) din Codul fiscal, dacă, după includerea în declaraţia privind T.V.A. a sumei T.V.A. în baza facturii fiscale primite, toată suma sau o parte a ei se consideră, conform legislaţiei, drept datorie compromisă, subiectul impozabil va exclude din deducere suma T.V.A. care corespunde sumei datoriei compromise neachitate.

- Respectiv, pentru a aplica prevederile art.116 alin.(3) Cod fiscal, urmează a fi identificat ce înseamnă o datorie compromisă.

- În acest sens, conform art. 5 pct. 32) din Codul fiscal, Datorie compromisă - creanţă care este nerambursabilă în cazurile în care: a) agentul economic lichidat nu are succesor de drepturi; b) persoana juridică sau fizică care desfăşoară activitate de întreprinzător, declarată insolvabilă, nu are bunuri; c) persoana fizică care nu desfăşoară activitate de întreprinzător şi gospodăria ţărănească (de fermier) sau întreprinzătorul individual nu are, în decurs de 2 ani din ziua apariţiei datoriei, bunuri sau este în insuficienţă de bunuri ce ar putea fi percepute în vederea stingerii acestei datorii; d) persoana fizică a decedat şi nu mai există persoane obligate prin lege să onoreze obligaţiile acesteia; e) persoana fizică, inclusiv membrii gospodăriei ţărăneşti (de fermier) sau întreprinzătorul individual, care şi-a părăsit domiciliul nu poate fi găsită în decursul termenului de prescripţie stabilit de legislaţia civilă; f) există actul respectiv al instanţei de judecată sau al executorului judecătoresc (decizie, încheiere sau alt document prevăzut de legislaţia în vigoare)

potrivit căruia perceperea datoriei nu este posibilă; g) datoria în mărime de până la 1000 de lei are termenul de prescripţie expirat. Calificarea datoriei drept compromisă, în cazurile specificate mai sus, cu excepţia lit.g), are loc doar în baza documentului corespunzător prin care se confirmă apariţia circumstanţei respective de implicare într-o formă juridică în condiţiile legii.

- Reieşind din norma legală citată şi constatarea consemnată în procesul verbal de consemnare a opiniei din 16 martie 2020 cu privire la datorii compromise de 576 577 lei, apare în mod firesc întrebarea: la care anume situaţii prevăzute de art. 5 pct. 32) din Codul fiscal se atribuie datoriile compromise de 576 577 lei şi în baza căror acte organul fiscal a confirmat apariţia circumstanţei respective de implicare într-o formă juridică în condiţiile legii.

- Concluzia este că această constatare cu privire datorii creditoriale cu termenul de prescripţie expirat de 576 577 lei este una pur declarativă şi lipsită de suport probatoriu.

- La fel este pur declarativă şi lipsită de suport probatoriu constatarea cu privire la mijloace fixe de 1 304 665 lei, reflectate în raportul financiar fiind imposibil de identificat locul aflării.

- Cele relatate denotă faptul că instanţa de fond a pronunţat sentinţa de condamnare exclusiv pe presupunerea că de către inculpatul Tulbure Ivan a fost săvârşită infracţiunea de evaziune fiscală, ceea ce contravine prevederilor art. 389 alin. (2) Cod procedură penală (Sentinţa de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declaraţiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale şi citite în instanţa de judecată în absenţa lor).

- În condiţiile în care nu se demonstrează faptul existenţei infracţiunii şi a vinovăţiei inculpatului Tulbure Ivan, mai mult, nu se demonstrează faptul cauzării prejudiciului în mărime de 573 783 (cinci sute şaptezeci şi trei mii şapte sute optzeci şi trei) lei, urmează a fi respinsă şi acţiunea civilă privind încasarea de la Tulbure Ivan Ion în beneficiul statului, în persoana Serviciului Fiscal de Stat, a prejudiciului cauzat prin infracţiune în mărime de 573 783 (cinci sute şaptezeci şi trei mii şapte sute optzeci şi trei) lei.

- Ţine să menţioneze, că suma prejudiciului în mărime de 573 783 (cinci sute şaptezeci şi trei mii şapte sute optzeci şi trei) lei se referă anume la perioada fiscală L/12/2014, pentru care şi s-a invocat circumstanţa cu privire la mijloace fixe de 1.304.665 lei, reflectate în raportul financiar fiind imposibil de identificat locul aflării, fiind considerate în temeiul art.113 alin.(3) Cod fiscal ca fiind înstrăinate, şi datorii creditoriale cu termenul de prescripţie expirat de 576 577 lei.

- Ţinând cont de faptul că invocarea acestor două circumstanţe este una pur declarativă şi neprobată, este neprobată şi neîntemeiată acţiunea civilă cu privire la incasarea prejudiciului de 573 783 (cinci sute şaptezeci şi trei mii şapte sute optzeci şi trei) lei.

- În aceiaşi ordine de idei urmează a fi menţionat faptul că de către Serviciul Fiscal de Stat a fost înaintată acţiune de atragere la răspundere subsidiară a lui Tulbure Ivan în cadrul procedurii de insolvabilitate a SRL „Lem-IT”.

- Unul din temeiurile pentru înaintarea acţiunii de atragere la răspundere subsidiară a lui Tulbure Ivan a fost ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii.

- Instanţa de insolvabilitate a reţinut că reclamantul nu au prezentat probe pretinente şi admisibile care să dovedească faptul că starea de insolvabilitate a fost cauzată anume prin ţinerea unei contabilităţi contrare prevederilor legii. Astfel, nu a fost dovedită existenţa legăturii cauzale directe între faptele ilicite comise şi insolvabilitatea S.R.L. „LEM-IT”. Astfel, instanţa de insolvabilitate reţine că acest temei de tragere la răspundere subsidiară nu este întrunit în speţă.

- În consecinţă, prin hotărârea Judecătoriei Ungheni nr. 2i-7/2021 din 07 septembrie 2021 s-a hotărât a respinge ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat către Ivan Tulbure, intervenient accesoriu administratorul autorizat Ştefan Topal, lichidator al S.R.L. „LEM-IT” (în faliment), privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere al debitorului insolvabil.

- Hotărârea Judecătoriei Ungheni nr. 2i-7/2021 din 07 septembrie 2021 a fost menţinută prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 08 februarie 2022.

În ședința instanței de apel, avocatul Janu Anatolie în interesele inculpatului Tulbure Ivan a susținut apelul declarat pe motivele invocate, consideră sentința Judecătoriei Ungheni din 05.12.2024 neîntemeiată, emisă în baza unor probe care sunt contradictorii, cu referire la cele prezentate de Inspectoratul Fiscal, or, mai multe probe care au fost întocmite de același organ, însă se constată diferite argumente și diferite cifre, ca urmare, consideră argumentele respective vădit neîntemeiate, pripite și nu reflectă situația în ansamblu a companiei date, lipsind latura obiectivă în acțiunile inculpatului Tulbure Ivan, cauza respectivă se bazează pe actul de control, care a fost întocmit de IF, în anul 2017, constatând precum că, în decembrie anul 2014, nu s-a achitat impozitul pe venit, TVA, de peste 2 205 000 lei, deși inculpatul la urmărirea penală a prezentat probe ce țin de contabilitate, extrasele bancare cu privire la rulajele bancare a acestei companii, în luna decembrie 2014, ele nu coincid cu sumele constatate de către Inspectoratul Fiscal, prin actul de control din a.2017, aici fiind ridicată întrebarea de ce există ambele documente prezentate de organe independente au diferite constatări. Organul de urmărire penală a numit o altă verificare din partea IF, cu opinia inspectorului fiscal, care de fapt, nu a înlăturat aceste certitudini și a constatat cele invocate în actul de constatare, ulterior, prin altă opinie a inspectorului fiscal, în a.2020, s-a constatat faptul că, într-adevăr există această omisiune din actul de control prezentat de IF în raport cu rulajele bancare din decembrie 2014, ulterior fiind

constatat că de fapt, IF s-a grăbit, or, întreprinderea nu a fost anulată ca plătitor de TVA, însă în speța respectivă, s-a calculat în temeiul art. 113, taxa pe valoarea adăugată, pentru toate bunurile care au fost înscrise și se aflau la balanța acestei întreprinderi, necătând la faptul că, se constată că nu se atestă prin acest control fiscal, o mare parte din lipsuri. Totodată în baza controlului efectuat de IF, fără a ieși la fața locului, se constată faptul că, la întreprinderea respectivă, care se află în r-nul Nisporeni, sunt lipsite careva bunuri materiale de la întreprinderea respectivă, astfel consideră la caz aceste concluzii pripite, iar instanța de judecată și-a bazat concluzia sa, anume pe actul de control respectiv, fără a intra în esența acestor divergențe, care sunt prezentate nu de către inculpat, dar de alte organe de stat, bănci ș.a., iar ca urmare, în situația dată lipsind întrunirea laturii obiective. Astfel, consideră această soluție pripită, iar inculpatul urmează a fi achitat, cu respingerea acțiunii civile, or, la materialele cauzei există și hotărârea instanței de insolvabilitate, prin care aceasta a respins solicitarea administratorului autorizat, cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a inculpatului Tulbure Ivan, pentru prejudiciul respectiv. Consideră că la capitolul respectiv a fost emisă o soluție civilă.

Inculpatul Tulbure Ivan în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, deși a fost citat legal, interesele ultimului fiind repreentate de avocatul Janu Anatolie.

Procurorul participant Octavian Bodareu în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului declarat de avocat în interesele inculpatului Tulbure Ivan, cu menținerea sentinței Judecătoriei Ungheni din 05.12.2024. Potrivit opiniei Inspectoratului Fiscal, bugetul public național a fost prejudiciat de către SRL „Lem-It” și anume persoana cu funcție de răspundere a acestui SRL, a încălcat prevederile art. 8 alin. (2) lit. d) Cod fiscal. Totodată, conform datelor constatate prin procesul-verbal de consemnare a opiniei din 16.03.2020, la fel au fost stabilite încălcări de ordin fiscal, datorii creditoriale cu termen de prescripție expirat. Iar, conform actului de control fiscal din 07.11.2017 total efectuat la SRL „Lem-It” s-au stabilit încălcările expuse anterior în procesul-verbal de consemnare, pentru care fapt, acuzarea, consideră că nu sunt prezentate probe noi care ar duce la achitarea inculpatului, solicitând respingerea apelului declarat.

Audiind participanţii la proces, verificând argumentele invocate în apel prin prisma probelor administrate, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul declarat urmează a fi respins ca nefondat, iar sentinţa atacată, ca legală şi întemeiată, urmează a fi menţinută fără modificări, reieşind din următoarele considerente.

Soluţia instanţei de apel se bazează pe prevederile art. 415 alin. (1) pct. 1) lit.c) CPP RM, potrivit căruia se reglementează că instanţa de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menţinând hotărârea atacată, dacă: c) apelul este nefondat.

Colegiul penal operează şi cu prevederile art. 414 alin. (1) CCP RM, potrivit căruia se reglementează că instanţa de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din cauza penală şi în baza oricăror probe noi prezentate instanţei de apel.

Potrivit art. 414 alin. (2) CPP RM, se indică că instanţa de apel verifică declaraţiile şi probele materiale examinate de prima instanţă prin citirea lor în şedinţa de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Colegiul penal conchide în urma evaluării probelor, că judecând cauza penală respectivă, instanţa de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele şi în mod obiectiv circumstanţele cauzei şi a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăţia inculpatului Tulbure Ivan în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, totodată instanţa de fond corect l-a liberat de pedeapsă în legătură cu intervenirea termenului de prescripţie prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, ţinând cont de circumstanţele cauzei.

Soluţia instanţei de fond se bazează pe elementele de fapt dobândite din declaraţiile martorului Zubac Olga, precum şi din probele scrise ale cauzei penale, verificate şi în şedinţa instanţei de apel suplimentar, printre care:

Volumul I:

– denunț nr. 26-22-09/1030 din 24.01.2018 (f.d.33-36),

– decizia nr. 318/1677 din 27.11.2017 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de SRL „Lem-It” (f.d.39-41),

– act nr. 5-682626 din 07.11.2017, cu anexe (f.d.43-161),

– proces-verbal de consemnare a opiniei din 03.05.2019, potrivit căruia s-a stabilit că, în perioada 01.01.2013-31.12.2016, persoana cu funcţii de răspundere a SRL „Lem-It” IDNO ***** a încălcat prevederile prevederilor art.8 alin.(2) lit. f) din Codul Fiscal, urmare a acţiunilor ilegale ale factorilor a SRL „Lem-It” IDNO ***** bugetul public naţional a fost prejudiciat pentru anul 2014, cu suma cumulativă a impozitului pe venit şi taxei pe valoare adăugată în mărime totală de 573 783 lei. Potrivit concluziei procesului verbal de consemnare a opiniei organului de control persoana responsabilă de activitatea finaciar economică a agentului economic este Tulbure Ivan Ion (f.d.162-165),

– proces-verbal de consemnare a opiniei din 16.03.2020, prin care suplimentar la cele stabilite la 03.05.2019, organul de control explică că baza de calcul pentru anul 2014 constituie suma de 4 772 317 lei. Valoarea livrărilor determinate estimativ pentru perioada fiscală L/12/2014 la capitolul TVA constituie 2 205 533 lei din care: rulaj bancar 270 231; mijloace fixe 1 304 665 lei, reflectate în raportul

financiar fiind imposibil determinării locului aflării, fiind considerate în temeiul art.113 alin.(3) Cod fiscal ca fiind înstrăinate; datorii creditoriale cu termenul de prescripţie expirat 576 577 lei şi mijloace băneşti încasate în numerar în caserie în sumă de 54 600 lei. Potrivit concluziei procesului-verbal de consemnarea opiniei organului de control, persoana responsabilă de activitatea financiar economică a agentului economic este Tulbure Ivan Ion (f.d.182-184),
– rulajul financiar al SRL „Lem-It" pe anii 2013-2014 (f.d.200-201),

Volumul II:

– declarațiile martorului Zubac Olga Vasile depuse în instanța de fond, din care rezultă, că a intentat controlul în legătură cu procedura de insolvabilitate, în perioada 07.11.2017. Controlul a fost efectuat pe perioada supusă verificării 01.01.2013- 30.09.2017, documentele au fost prezentate parţial de către administratorul Turpală Ştefan. În rezultat pe perioada 01.01.2013-31.12.2014 s-a făcut surse indirecte, şi perioada următoare cu documente. Diminuarea taxei adăugate cu suma 482 608 lei, diminuarea impozitului pe venit suma de 160 481 lei, contribuţii asigurări sociale 1 842 lei, contribuţii individuale de asigurări sociale 1 481 lei şi contribuţii de asigurări medicale 721 lei, acestea fiind plăţi de bază, deja au fost penalităţi conform deciziei de încălcare nr. 318/1677 din 27.11.2017, actul de control şi decizia nu au fost contestate, în cazul în care erau contestate urma să fie explicaţii. Nu cunoaşte dacă Serviciul Fiscal de stat să fi adresat careva cerere de chemare în judecată către Tulbure Ivan sau către administratorul insolvabilităţii SRL „Lem-It". Motivul pentru care s-a efectuat controlul în perioada a. 2013-2014 a fost lipsa documentelor şi evidenţei contabile, probabil a fost prezentat programul de contabilitate, s-a stabilit că documentele contabile şi accesul la sistemul electronic de evidenţă contabil pentru perioada a. 2013-2014 nu au fost prezentate...Despre procesul-verbal de consemnare a opiniei din 16.03.2020 nu cunoaşte nimic, nu are rulaje la ea ca să se expună, nu cunoaşte dacă SRL „LEM-IT" a fost anulat ca plătitor TVA (f.d.136).

Luând în consideraţie probele cercetate în ansamblu, Colegiul penal ajunge la concluzia că nu există dubii rezonabile în ce priveşte existenţa elementelor infracţiunii incriminate în acţiunile inculpatului, vinovăţia lui Tulbure Ivan fiind dovedită incontestabil prin ansamblul de probe administrat în materialele cauzei penale.

Instanţa de fond, apreciind probele a statuat că, în speță este demonstrată fapta prejudiciabilă - evaziunea fiscală prin tăinuirea intenţionată a unor obiecte impozabile, dacă suma cumulativă a taxei prevăzute de Codul fiscal, aferente unui an fiscal depăşeşte 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin Hotărîrea de Guvern în vigoare la momentul săvîrşirii faptei.

Astfel, instanța a apreciat că a fost demonstrată incontestabil, în conformitate cu prevederile art. 101 Codul de procedură penală, prin suficiente probe directe,

utile şi veridice din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii lor, care în ansamblu coroborează între ele, vinovăţia inculpatului, în comiterea faptelor incriminate, acţiunile inculpatului Tulbure Ivan Ion corect fiind încadrate conform prevederilor art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal – „*includerea intenţionată în documentele contabile, fiscale şi/sau financiare, a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile care nu au la bază operaţiuni reale ori care au la bază operaţiuni ce nu au existat, fie prin tăinuirea intenţionată a unor obiecte impozabile, acte contabile, fiscale şi/sau financiare, dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, aferente unui an fiscal depăşeşte 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărîrea de Guvern în vigoare la momentul săvîrşirii faptei”.*

La caz, instanţa de judecată a luat în consideraţie că inculpatul Tulbure Ivan Ion a fost găsit vinovat de săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, care la momentul săvârşirii infracţiunii prevedea în calitate de pedeapsă - amendă în mărime de 5000 la 7000 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de pînă la 5 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 10000 la 16000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, redacţia Legii nr. 136 din 06.06.2024 în vigoare de la 07.09.2024 prevede în calitate de pedeapsă - amendă în mărime de la 13000 la 20000 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Astfel, modificările la art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, în redacţia Legii nr. 136 din 06.06.2024 în vigoare de la 07.09.2024, înăspreşte pedeapsa şi înrăutăţeşte situaţia inculpatului Tulbure Ivan Ion, astfel în conformitate cu prevederile art. 10 Cod penal, în privința inculpatului urmează a fi aplicate prevederile art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal în redacţia Legii de pînă la modificările operate în vigoare de la 07.09.2024.

În conformitate cu prevederile art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 275 pct. 5) - 9), 285 alin. (1) pct. 1), 2), 4), 5), precum şi în cazurile prevăzute în art. 54 - 60 din Codul penal, instanţa, prin sentinţă motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Potrivit art. 53 lit. g) Cod penal, persoana care a săvîrşit o faptă ce conţine semnele componenţei de infracţiune poate fi liberată de răspundere penală de către

procuror în cadrul urmăriri penale şi de către instanţa de judecată la judecarea cauzei în cazurile prescripţiei de tragere la răspundere penală.

În conformitate cu prevederile alin. (1) lit. b) art. 60 Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvîrşirii infracţiunii au expirat 5 ani de la săvîrşirea unei infracţiuni mai puţin grave.

Potrivit art. 16 alin. (3) Cod penal, infracţiunea comisă de către Tulbure Ivan Ion este calificată ca mai puţin gravă.

S-a constatat că Tulbure Ivan Ion a săvîrşit infracţiunea imputată în perioada anului 2014, din acel moment au expirat mai mult de 5 (cinci) ani şi la moment a intervenit prescripţia tragerii la răspundere penală, astfel fiind liberat de răspundere penală Tulbure Ivan Ion, recunoscut vinovat în comiterea infracţiunii prevăzute de art.244 alin.(2) lit.b) Cod penal, în legătură cu intervenirea prescripţiei tragerii la răspunderea penală.

Referitor la acțiunea civilă, instanța de judecată a menționat, că în cadrul procesului penal s-a stabilit cu certitudine comiterea de către Tulbure Ivan Ion, a infracţiunii de evaziune fiscală, prin ce a cauzat un prejudiciu bugetului public naţional, în sumă de 573 783 (cinci sute şaptezeci şi trei mii şapte sute optzeci şi trei) lei.

Potrivit art. 52 alin. (2) Cod de procedură penală şi art. 71 alin. (2) Cod de procedură civilă, în cadrul urmăririi penale, procurorul în Procuratura raionului Nisporeni Ciochinî Grigorii, a înaitat acţiune civilă în interesul satatului prin care a solicitat încasarea de la inculpatul Tulbure Ivan Ion, în beneficiul statului în persoana Serviciului Fiscal de Stat, prejudiciului cauzat prin infracţiune, în mărime de 573 783 (cinci sute şaptezeci şi trei mii şapte sute optzeci şi trei) lei.

Prin urmare, art. 1998 alin. (1) Cod civil stipulează, că cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Astfel, instanţa de judecată a considerat ca fiind cert constatat că în urma acţiunilor inculpatului, bugetul public naţional a fost prejudiciat pentru anul 2014 cu suma 573 783 (cinci sute şaptezeci şi trei mii şapte sute optzeci şi trei) lei și a admis integral acţiunea civilă înaintată de către procurorul în Procuratura raionului Nisporeni Ciochinî Grigorii, cu privire la încasarea de la inculpatul Tulbure Ivan Ion, în beneficiul statului în persoana Serviciului Fiscal de Stat a prejudiciului cauzat prin infracţiune în mărime de 573 783 (cinci sute şaptezeci şi trei mii şapte sute optzeci şi trei) lei.

În sensul dat, Colegiul penal consideră motivată și întemeiată sentința instanței de fond, bazată pe circumstanțele stabilite din probele cercetate, temei de a pune la îndoială rezonabilă probele cercetate nefiind stabilite.

Reieşind din cele expuse, Colegiul penal conchide că apelul depus este nefondat, fără invocarea unor motive de drept, iar argumentele aduse nu corespund

cu împrejurările stabilite de instanţa de fond, totodată argumentele invocate privind achitarea inculpatului nu pot fi reţinute şi se resping în tot.

Colegiul penal respinge afirmaţiile invocate în apel de apărare precum că constatarea cu privire la datorii creditoriale cu termenul de prescripţie expirat de 576 577 lei este lipsită de suport probatoriu, la fel și constatarea cu privire la mijloace fixe de 1 304 665 lei, reflectate în raportul financiar, astfel consideră că instanţa de fond a pronunţat sentinţa de condamnare exclusiv pe presupunerea că de către inculpatul Tulbure Ivan a fost săvârşită infracţiunea de evaziune fiscală, deoarece sunt declarative, vinovăția inculpatului în faptele incriminate fiind dovedită deplin prin declarațiile martorului audiat în cadrul judecării cauzei în instanța de fond, cât și probele scrise cercetate, vinovăția inculpatului nu este bazată pe presupuneri, ci pe elementele de fapt dobândite din probele cercetate, acțiunile inculpatului fiind corect calificate în baza art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal al RM.

În aspectul dat, martorul Zubac Olga a declarat că a intentat control în legătură cu procedura de insolvabilitate pentru perioada 01.01.2013-30.09.2017, fiind prezentate parțial actele de către administratorul Turpală Ştefan. În rezultat pe perioada 01.01.2013-31.12.2014 s-au făcut surse indirecte, diminuarea taxei adăugate – 482 608 lei, diminuarea impozitului pe venit – 160 481 lei, contribuţii asigurări sociale- 1 842 lei, contribuţii individuale de asigurări sociale- 1 481 lei şi contribuţii de asigurări medicale- 721 lei, acestea fiind plăţi de bază, deja au fost penalităţi conform deciziei de încălcare nr.318/1677 din 27.11.2017. Motivul controlului efectuat în perioada an. 2013-2014 a fost lipsa documentelor şi evidenţei contabile, s-a stabilit că documentele contabile şi accesul la sistemul electronic de evidenţă contabil pentru perioada an. 2013-2014 nu au fost prezentate. În concluzii la actul de control este expusă suma, controlul se efectuează în baza mai multor surse, care sunt menţionate în actul de control (f.d.136, volumul II).

Instanța de apel respinge și afirmațiile invocate de avocat în apel, că nu s-a demonstrat faptul existenţei infracţiunii şi a vinovăţiei inculpatului Tulbure Ivan, din motiv că acestea sunt contrare probelor prezentate de acuzare, conținute la materialele cauzei, prin care s-a constatat existența infracțiunii incriminate.

Colegiul penal ține să indice și faptul că dezacordul cu sentinţa instanţei de fond nu echivalează cu achitarea inculpatului, din moment ce constatarea vinovăției inculpatului este bazată pe probele cercetate nominalizate, apreciate obiectiv şi sub toate aspectele care coroborează între ele și demonstrează deplin vina inculpatului în faptele incriminate, nefiind stabilită ilegalitatea şi netemeinicia sentinţei instanţei de fond.

Nu pot fi luate în consideraţie nici solicitarea de admitere a apelului, cu casarea sentinței instanței de fond, cu achitarea inculpatului, deoarece

nerecunoaşterea vinei de către inculpat şi dezacordul cu sentinţa instanţei de fond nu poate fi echivalată cu achitarea inculpatului, fiind constatată complet vina inculpatului în faptele descrise prin dovezile cercetate care se coroborează reciproc, temeiuri de intervenire a instanţei de apel şi achitare a inculpatului nefiind stabilite.

Colegiul penal conchide că în apelul declarat sunt indicate faptele potrivit viziunii autorului apelului, în apărarea inculpatului, cu referire afirmativă, deoarece probele cercetate combat total cele enunțate de apărare.

Critica apărării asupra sentinței este declarativă, în sensul dat sentința instanței de fond fiind una motivată, motivare pe care instanța de apel o însușește, fiind inutilă repetarea aceloraşi chestiuni, fapt ce este în corespundere cu jurisprudenţa CEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs.România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deşi obligă instanţele să îşi motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înţeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noţiunea de proces echitabil necesită ca o instanţă internă, fie prin însuşirea motivelor furnizate de o instanţă inferioară, fie prin alt mod, să fie examinate chestiunile esenţiale supuse atenţiei sale.

În sensul dat, Colegiul penal ține să indice și faptul că deși apărarea nu este de acord cu probele cercetate, totodată nu au contestat legalitatea unor atare acte și acțiuni procesuale îndeplinite de organul de urmărire penală în modul şi termenul stabilit de lege, precum și la finisarea urmăririi penale şi luarea de cunoştinţă cu materialele cauzei nu a avut nici o obiecţie asupra actelor menţionate, prezumându-se că a acceptat situaţia dată.

Din actele cauzei rezultă că la terminarea urmăririi penale când învinuitul Tulbure Ivan a luat cunoştinţă de materialele dosarului în prezenţa apărătorului Tarlapan Artur, aceştia nu au invocat despre nulitatea actelor procedurale efectuate pe parcursul urmăririi penale, ceea ce prezumă că au fost de acord cu legalitatea acțiunilor și actelor perfectate, astfel că în aspectul dat, afirmațiile apărării sunt cu caracter de declarație (f.d. 220, volumul I/.

În baza celor expuse, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul declarat urmează a fi respins, iar sentinţa instanţei de fond este legală şi întemeiată, bazată pe o apreciere amplă a probelor administrate, urmează a fi menţinută fără modificări.

Conducându-se de art. 415 al. (1) p. 1 lit. c) CPP RM, Colegiul penal al Curţii de Apel Nord, -

D E C I D E:

Respinge ca nefondat apelul avocatului Tarlapan Artur în interesele inculpatului Tulbure Ivan, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 05 decembrie 2024, pe cauza penală de învinuire a lui Tulbure Ivan Ion în comiterea

infracţiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal al RM, sentinţă care se menţine fără modificări.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunţată în şedinţă publică la data de 22.01.2026.

Preşedintele şedinţei, judecător Ion Talpa

Judecător Ecaterina Arseni

Judecător Cristina Prisacari